

MUNI
PRESS

DIAMOND OPEN
ACCESS NA
MASARYKOVĚ
UNIVERZITĚ

Berlin Declaration on Open Access to Knowledge in the Sciences and Humanities

Berlínská deklarace byla přijata v říjnu 2003 na konferenci organizované Max Planck Society v Berlíně. Definuje principy a metody zavádění otevřeného přístupu.

Berlínskou deklaraci k dnešnímu dni podepsalo 785 institucí z celého světa. Masarykova univerzita se stala vůbec první vysokou školou v ČR, která se k iniciativě připojila (11. října 2010).

Components of Open Science

Strategie Open Science na MU

- Strategie Open Science MU 2022-2028 byla 1.11.2022 přijata vedením MU jako strategický dokument
- Jedná se o komplexní koncepci implementace Open Science na MU pro období 2022–2028
- Součástí strategie jsou akční plány, které obsahují konkrétní kroky, které jsou nezbytné k efektivní aplikaci celé strategie
- Vize strategie: *„Principy Open Science (otevřené vědy) jsou integrální součástí výzkumného procesu a infrastruktury služeb Masarykovy univerzity na úrovni srovnatelné s předními světovými výzkumnými organizacemi. To umožní univerzitě zvýšit kvalitu vědeckého výzkumu a podpořit systémovou změnu.“*

Strategie Open Science na MU: Cíle Open Access

Uchovávání
vědeckých
publikací MU

Zvýšení dostupnosti
vědeckých publikací MU

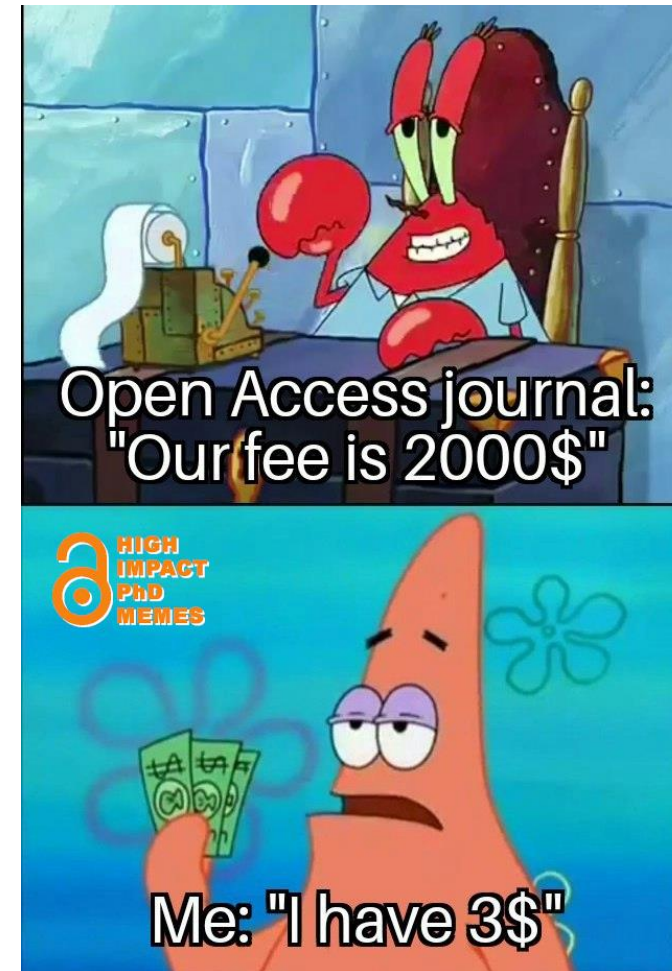
Repozitář
MU

Fond OA
MU

Vydávání otevřených
publikací

Adaptace EIZ na
transformační model

YES, BUT...

Transformative Agreements

- *"We have noticed a shift in researchers' questions from 'which journal is the best for my article to get published in' to 'where could I publish my article without having to pay an APC?'. "*
- *"A consequence of the strong focus on TAs in Sweden is that hybrid journal publishers are favoured, at the expense of fully open access publishers."*
- *"The TAs also benefit larger publishers since they have the option of offering these kinds of agreements. The smaller publishers, often learned societies, usually do not have the same options and are left behind."*

Sara Parmhed, Johanna Säll: Transformative agreements and their practical impact: a librarian perspective (2023)
DOI: <https://doi.org/10.1629/uksg.612>

[Home](#) > [Press](#) > [Press releases](#)

● Council of the EU Press release 23 May 2023 10:27

Council calls for transparent, equitable, and open access to scholarly publications

Today the Council has adopted conclusions on the 'high quality, transparent, open, trustworthy and equitable scholarly publishing', in which it calls for immediate and unrestricted open access in publishing research involving public funds.

Green / Gold / Diamond / Platinum

Diamond Open Access

Diamond Open Access refers to a scholarly publication model in which journals and platforms do not charge fees to either authors or readers.

Diamond Open Access journals are community-driven, academic-led, and academic-owned publishing initiatives. Serving a fine-grained variety of generally small-scale, multilingual, and multicultural scholarly communities, these journals and platforms embody the concept of bibliodiversity.

For all these reasons, Diamond Open Access journals and platforms are equitable by nature and design.

Diamond Open Access: KNIHY

Masarykova univerzita vydává ročně asi 300 titulů odborných a populárně-naučných knih, více než polovinu z nich jako Diamond OA.

Od roku 2015 provozujeme online čítárnu munispace.muni.cz, v níž si zájemci mohou prolistovat či stáhnout přes tisíc odborných knih, sborníků a učebních textů.

Ročně sem zavítá asi 80 tisíc návštěvníků a stáhnou si 20 tisíc publikací.

The screenshot shows the homepage of the Munispace digital library. At the top, there is a navigation bar with the logo 'MUNI SPACE' and 'Čítárna Masarykovy univerzity'. On the right, there are links for 'Registrace', 'Přihlášení', and 'English', along with a search bar containing the text 'Hledej...'. Below the navigation bar is a horizontal menu with links: 'Domů', 'Katalog', 'Obory', 'Fakulty MU', 'Novinky', 'Zlatý Fond', 'Autoři', 'Knihovny', and 'Open Access'. The main content area features a heading 'Munispace - čítárna Masarykovy univerzity' followed by a descriptive paragraph. Below this is a section for 'Novinky' (New arrivals) displaying six book covers with their titles and authors. At the bottom, there is a section 'Mohlo by Vás zajímat' (You might be interested in) with four featured book cards, each showing a cover, title, and author information.

Munispace - čítárna Masarykovy univerzity

Munispace, nebo také online čítárna, je prostor pro studium, bádání, listování knihami či jejich stahování. Nabízíme Vám odborné i populárně naučné e-knihy vydané na Masarykově univerzitě.

Nakladatelství *Munipress* shromažďuje informace o všech elektronických knihách vydaných v rámci Masarykovy univerzity. Munispace Vám tyto záznamy zpřístupňuje a umožňuje v nich fulltextově vyhledávat. Na zveřejňování plných textů knih se přitom podílí i jiné [digitální knihovny](#).

Novinky

- COFOLA 2023. Část 1 – Financování obchodních korporací**
- Moje dobrodružná cesta sociologií. 100 let sociologie v Brně z mého pohledu**
- Computer or Paper? Comparison of two modes of test administration**
- Podoby profesní spolupráce ve škole: případové studie**
- Implementation of 3D Printing Technology into Primary and Secondary School ...**
- Budoucnost metropolitní spolupráce v České republice: rozvoj, správa, ...**

Mohlo by Vás zajímat

- Online marketingová komunikace cílicí na děti školního věku**
Jitka Burešová, Marie Pospíšilová, Otakar Ungerman
- Mimořádné poměry a smlouvy úplatné**
Vladimír Kubeš; Jaromír Tauchen (ed.)
- Být připraven, znamená přežít! Metodický materiál k výuce ochrany člověka ...**
Vanda Lizalová, Jitka Reissmannová
- Propřírodné zaměřený učitel a jeho přístup k (environmentální) výchově**
Jana Létalová

Čítárna Munispace

- *Čítárna a zároveň rozcestník na otevřené publikace*
 - *Sdružování metadat z různých e-knihoven a poskytování zdrojů datově;*
 - *Umožňuje snadné vyhledávání napříč fakultami, obory či roky vydání;*
 - *Využívá Google Custom Search Engine pro ještě kvalitnější a preciznější vyhledávání;*
 - *Snadné prohledávání podle autorů.*
- *V univerzitním vizuálním stylu, který z něj dělá přehlednou knihovnu pro každého*
 - *Snadné čtení i na mobilních zařízeních díky responzivnímu designu.*
- *Data pro Munispace připravujeme dle standardu pro EBSCO; přidělujeme CC licence*
- *Slouží jako landing pages pro DOI (včetně článků a kapitol v knihách a sbornících)*
- *Zlatý Fond MU*
 - *Nutnost registrace, ale své návštěvníky si najde;*
 - *Pouze jako uzamčený flipbook;*
 - *Projekt bude nadále pokračovat.*

Platform &
workflow by
OMP / PKP

Moje dobrodružná cesta sociologií. 100 let sociologie v Brně z mého pohledu

PETR MAREŠ

ANOTACE

KE STAŽENÍ

VÍCE INFORMACÍ

STATISTIKY

E-kniha (PDF)

[E-kniha \(PDF\)](#) pdf, 4MB

E-kniha (Flipbook)

[E-kniha \(Flipbook\)](#)

Obsah

[Obsah](#) pdf, 59KB

1. První období sociologie v Brně

1.1 Masaryk – můj první kontakt se sociologií

„Máme si uvědomit, že naše obrození nemělo pouze obasň jazykový a národnostní, nýbrž že to bylo obrození všeho života a že tudíž právě na všechno tu plovat nového života musíme pamatovat.... Tak i ve společnosti a historii převraty velké, hříst do očí lidí nepohospukých, jsou jen sumaci vlivů a příčin malých....“

Masaryk Tomáš Garrigue. 1895.
O naší nynější kni. Praha: Čas.

„V krajních případech může být a Masaryka sociologií téměř všechno nebo téměř nic.“
Nový Lubomír. 1968. „Masaryk jako sociolog“
Sociologický časopis, 4(3):297–306.

Něco podobného jako Lubomír Nový o Masarykovi tvrdil i Miloslav Petrusěk slovy: „Masaryk sice sociologem byl profesí i několika svými spisy, byl osobností s celostátním politickým i mravním renomé a kreditem, byl zakladatelem samostatného státu, a přece jeho sociologický přínos byl ve smyslu akademickém a řečnickém přímo sice scientiistním obtížně identifikovatelný.“ A ačkoliv „Masaryka nemustíme a ani nemůžeme klást do stejné řady se světovými sociology, jeho zásluhy o to, aby se sociologie stala v první republice organickou součástí sociálního života, jsou nezaměnitelné a jeho celoživotní zápas – až už vedený sociologickými, či jinými prostředky – proti mýtvorbě a sebeobelhivdní hychom měli trvale následovat“ (Petrusěk 2012b). Teď souhlasím s první částí, co se týče druhé části, byl bych skeptičtější. Koneckonců i on sám se nakonec stal (v dobrém i špatném) mýtem, součástí kolektivního nevědomí. Něco málo z jeho díla jsem poznal ještě před svým studiem sociologie, jeho „Českou otázku“, vydanou v roce 1969 (původní vydání 1895), jsem si ještě stačil zakoupit.

První zmínku o Masarykovi jsem ale zachytil v roce 1965, ještě před maturitou, ve filmu „Starci na chmelu“, natočeném v roce 1964. Mělo to pro nás tehdy sílu slova i obrazu, ba i hudby (jedna se o muzikál), i když se to vše může dnešním generacím jevit jako banální. Film jsem zhlédl ve „Velkém kině“ ve Zlíně, kde bylo obsazeno všech jeho 1000 sedadel, ale lidé i stáli kolem zdi a v uličkách, a když film skončil, vstali, asi čtvrt hodiny tleskali a povykovali a odcházeli z kina zcela omámeni. Ze zpětného pohledu to metaforicky charakterizovalo celé období šedesátých let, jak se mi dnes jeví v mých vzpomínkách. Dnes se na tento film dívám stejně, jako se dívám na kulturní film „Řeč bez příčin“ s Jamesem Deanem, natočený v USA v roce 1955. V obou filmech se mladí lidé vyrovnávají se společností, v níž žijí. V prvním filmu se společnost socialistickou, v druhém se společností kapitalistickou – přesto má jejich konflikt se společností jisté podobnosti (obě společnosti jsou spjaty s modernitou, zjednodušeně řečeno jde o dvě rub a líc jedné mince). Ve „Starcích na chmelu“ se mluvilo o věcech a vztazích a o osobnostech, o nichž se do té doby mluvit nesmělo, a způsobem, jakým to nebylo dříve dovoleno. Klady se přitom otázky, o kterých si ještě nedávno nikdo nepomyšlel, že mohou být zodpovídány, ba dokonce i jen položeny.

22

1.1 Masaryk – můj první kontakt se sociologií

V té době jsem samozřejmě ještě nevěděl, co jsem pocítil v době normalizace a co formuloval Ryszard Kapuściński [2018:149]. I když vztahoval svou úvahu k Rusku, o němž napsal, že v něm bylo po revoluci v roce 1917 stále méně jakýchkoliv otázek a postupně v něm zaniklo i umění formulovat otázky. Zobecnil to konstatováním, že „Civilizace, která neklade otázky, která hodí přes palubu onen otázkami se projevující svět neklidu, kriticismu a hledání, je civilizace stojatá, ochromená a nehybná“ (v ní se ovšem vládne nejlépe, i když je v ní rostoucí zárodek zániku)!

První konkrétnější kontakt s Masarykovými knihami mi zprostředkoval v 60. letech mezi mládeží oblíbený a masově rozšířený autostop, jemuž jsem tehdy propadl. Když jsme při své cestě v roce 1966 (ve svých 19 letech, prázdniny před maturitním rokem) křižem křižem Čechami s přáteli nocovali v jedné vesnici na faře, měl katolický farář v proslané skříní snad vše, co Masaryk napsal, a nechal mě až do časného rána nejen jeho díly listovat, ale též to provázal ve skupinové diskusi zasloučenými komentáři, kupodivu pozitivně hodnotícími Masarykovo dílo i jeho osobnost.

Tento text neaspíruje na to popisovat, analyzovat či hodnotit, co se ve společnosti dělo koncem šedesátých let, ale protože to mělo vliv na moji cestu k sociologii i na moji cestu sociologii, přece jen mi dovoluji stručnou odbočku. V té době existovaly tři fenomény, které souzněly s naší generací a nad níž strana a vláda ztrácely kontrolu. Byl to dynamický rozvoj popkultury² (kterou časem strana a vláda zviřaly a zejména v normalizaci ji, za aktivní pomoci některých jejích protagonistů, nejen dostaly pod kontrolu, ale dokonce ji dokázaly i účinně využívat). Vedle toho šlo o hojně rozšířený tramping (navazující na své prvorepublikové kořeny), neorganizované hnutí mládeže tábořící o víkendech v přírodě, spojené s vlastní rozvíjenou subkulturou. Nakonec o autostop, dobový fenomén dnes již nerealizovatelný (a mým vzkům málo pochopitelný, pomineme-li fakt, že dnes i neúžtečný), spojený s mezilidskou důvěrou, která překvapivě nabyla v šedesátých letech minulého století v tehdy „uzavřené“ společnosti „otevřené“ podoby a nebyvalých rozměrů. Masová kultura a tramping byly pro mě jen okrajovou záležitostí, autostop nikoliv. Ročně jsem naježdil autostopem asi 15 000 km a poznal velkou část Čech a Moravy. Hlavně jsem ale vedl s řidiči, kteří mi na mé návání zastavili a naložili mě do svého auta (často šlo o veterány vyrobené ještě za první republiky), mnoho zajímavých a na tu dobu rozvatných debat o kultuře, společnosti, politice i o jejich všedním životě, jejich touhách a starostech.

Zpětně si uvědomuji tehdejší atmosféru vzájemné důvěry mezi lidmi a důvěry v možnost změny budoucnosti – sociálních institucí i společenského řádu. Důvěra je ostatně zasloužené jedno z velkých témat společenského života a tím i sociologie!³ Je

2 Byla to doba „rock-and-roll“, v níž se objevily osobnosti jako Elvis Presley či o něco později Beatles. Prošli-li do Československa prostřednictvím gramofonových desek a magnetofonových záznamů (přelozkou magnetofony se zde začaly šířit v první polovině šedesátých let), ale i několika filmy, které se v našich kinech promítaly. Pamatují si ve Velkém kině ve Zlíně promítané a vyprodané „A Hard Day's Night“ (1964) a „Jelbi“ (1965).

3 Emile Durkheim (2004: 1893), Georg Simmel (2011), Niklas Luhmann (1979 a 1988), Anthony Giddens (1996), Barbara Mieral (1996) či Piotr Sztompka (1999) a mnoho dalších.

23

Studenti učitelství mezi tacitními a explicitními znalostmi

VLASTIMIL ŠVEC, JAN NEHYBA, PETR SVOJANOVSKÝ A KOL.

Kategorie

[Pedagogika](#)

[Knihy](#)

[Pedagogická fakulta](#)

Sdílet

<https://munispace.muni.cz/book?id=888>

ANOTACE

KE STAŽENÍ

VÍCE INFORMACÍ

STATISTIKY

Zde naleznete statistiky pro službu Crossref Cited-by a PlumX, pokud jsou k dispozici zobrazitelná data.

 Crossref Cited-by pro DOI:10.5817/CZ.MUNI.M210-8429-2016 (4)

1. Proč školství a jeho aktéři selhávají

Radim Šíp

ISBN 978-80-210-9378-2 rok: 2019

<https://doi.org/10.5817/CZ.MUNI.M210-9378-2019>

2. Vybrané aspekty formování profesního přesvědčení začínajících učitelů

Jaroslava Ševčíková, Jitka Plischke, Štefan Chudý

ISBN 978-80-244-6077-2 rok: 2021

<https://doi.org/10.5507/pdf.21.24460765>

3. Řízení třídy: studenti učitelství a jejich provázející učitelé

Kateřina Vlčková, Kateřina Lojdrová, Josef Lukas, Jan Mareš, Lucie Škarková, Tomáš Kohoutek, Petr Květon, Stanislav Ježek

ISBN 978-80-210-9652-3 rok: 2020

<https://doi.org/10.5817/CZ.MUNI.M210-9652-2020>

4. Transdisciplinární didaktika: o učitelském sdílení znalostí a zvyšování kvality výuky napříč obory

Jan Slavík, Tomáš Janík, Petr Najvar, Petr Knecht

ISBN 978-80-210-8569-5 rok: 2017

<https://doi.org/10.5817/CZ.MUNI.M210-8569-2017>

Citations

CrossRef - Citation Indexes: 4

 PLUMX - [see details](#)

Captures

Mendeley - Readers: 2

Open Access knihy Masarykovy univerzity

MUNI Čítárna
SPACE Masarykovy univerzity

MUNI
SHOP

Diamond Open Access: ČASOPISY

Masarykova univerzita vydává 57 titulů odborných, vědeckých i studentských časopisů, z toho přes 90 % OA.

Od roku 2014 provozujeme portál journals.muni.cz, který zjednodušuje orientaci v nabídce univerzitních časopisů a díky celouniverzitnímu redakčnímu systému (OJS) usnadňuje práci redakcím, autorům i recenzentům.

Ročně sem zavítá více než 500 tisíc návštěvníků.

MUNI | Journals Přihlášení English

Vyhledávací dotaz

Domů Archiv

Masarykova univerzita patří k největším vydavatelům vědeckých a odborných časopisů v České republice. Ročně vydává 57 titulů v tištěné i elektronické podobě, téměř všechny vycházejí v režimu Open Access. Většina časopisů je zařazena ve významných zahraničních indexačních a citačních databázích jako WoS, SCOPUS, ERIH+, DOAJ a další.

Od roku 2011, kdy se Masarykova univerzita jako první v ČR zapojila do světové databáze Crossref, využívají redakce kódy DOI pro zpřístupnění obsahu článků širšímu publiku a usnadnění šíření vědeckých poznatků.

Stránka journals.muni.cz zjednodušuje orientaci v nabídce časopisů vydávaných Masarykovou univerzitou a díky celouniverzitnímu redakčnímu systému (OJS) usnadňuje práci redakcím, autorům i recenzentům.

Filtrovat časopisy

Fakulta, pracoviště Obor Vědecké databáze

Fakulta, pracoviště Obor Vědecké databáze

FILTRUJ Zrušit filtr

A B C D E G I K L M N O P R S T U

Opera Slavica
Slavistické rozhledy

Opera Slavica (Slavistické rozhledy), ISSN 1211-7676, je odborný slavistický filologický časopis. Publikuje statě, materiály, recenze a zprávy z oblasti jazykovědné a literárněvědné slavistiky. Časopis je vydáván od r. 1991. Vycházejí čtyři čísla dvakrát ročně (dva sešity v jednom svazku). Lichá čísla jsou věnována problematice literárněvědné, sudá – jazykovědné.

Základní informace

Šéfredaktor	prof. PhDr. Ivo Pospíšil, DrSc.
Výkonný redaktor	doc. PhDr. Jiří Gazda, CSc., doc. PhDr. Josef Dohnal, CSc.
Vychází od roku	1991
Periodicita	2x
Jazyk	Angličtina, Čeština, Němčina, Ruština, Slovenština
Pracoviště	Filozofická fakulta
Databáze	ERIH+
ISSN	2336-4459 (online), 1211-7676 (tištěné)

MK ČR E 11418

MUNI Journals

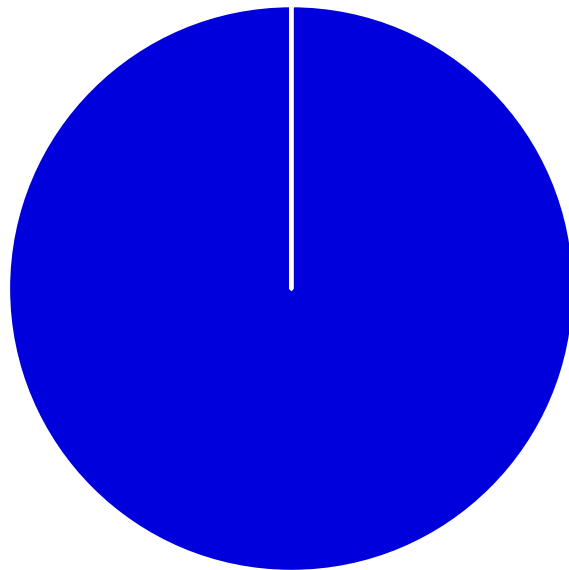
- *Stabilní léty prověřený systém s kvalitní podporou*
- *Zaškolení do práce s OJS a pomoc s přenesením obsahu do celouniverzitního systému*
- *Podporu redakcím i autorům*
- *Pomoc s personalizací prostředí pro jednotlivé redakce*
- *Správu a zálohy serveru s pomocí pracoviště KIC MU*
- *Moderní responzivní design a přehledné pracovní prostředí*
 - *Vše je přehledně rozděleno a zaškolení do systému je snazší než bylo dříve*
- *Bibliometrie, altmetriky a statistiky ke každému článku*
 - *Propojení se světovými citačními databázemi Crossref, Scopus, WoS*
 - *Antiplagiátorský SW: iThenticate skrze Similarity check*

Platform &
workflow by
OJS / PKP

APC POPLATKY U ČASOPISŮ NA MU

- Časopisy poplatky nevybírají

APC poplatky u časopisů na MU

■ APC ■ bez APC

Open Access časopisy Masarykovy univerzity

MUNI | Journals

ELSEVIER
Scopus

 Clarivate

Web of ScienceTM

DOAJ

... a další oborové databáze

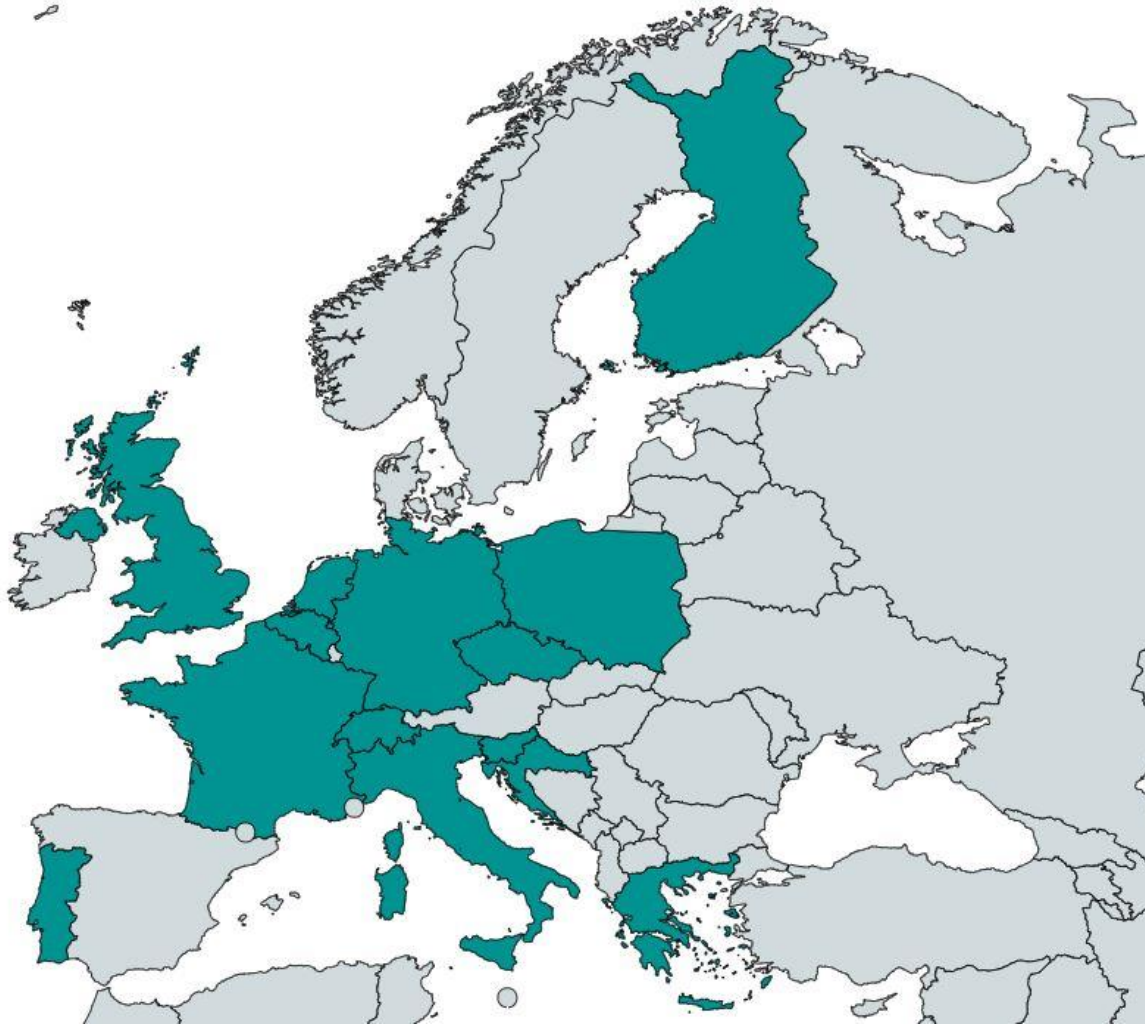
Creating A Robust Accessible Federated Technology For Open Access (CRAFT-OA)

"CRAFT-OA aims to consolidate the specific features of the institutional publishing environment and provide a robust set of tools and services to create a joint and federated infrastructure, comprised of a network of informed stakeholders, professionalised Institutional Publishing Service Provider (IPSP) and Institutional Publishing Technology Provider (IPTP).

(...)

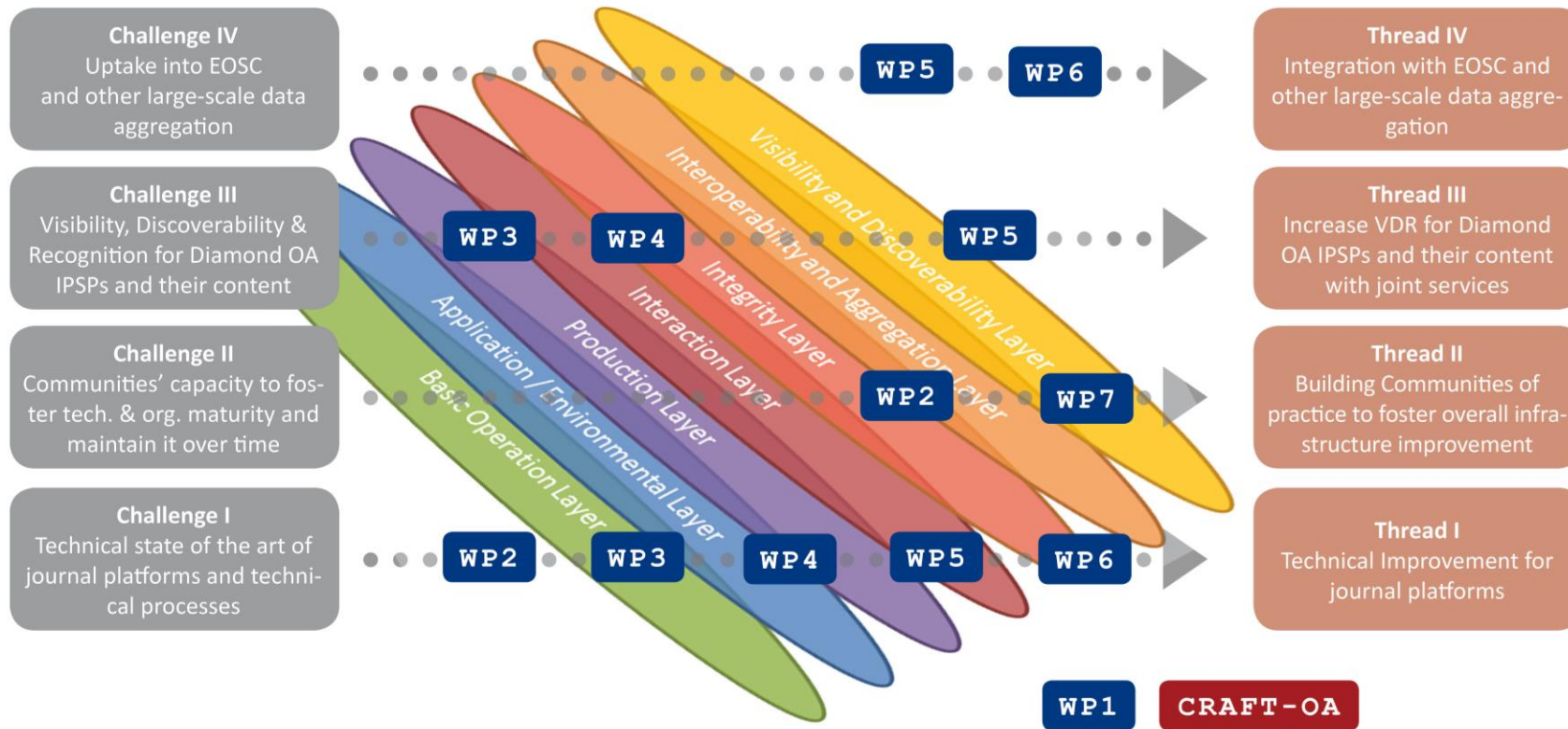
It focuses on the technology standards and processes already prevalent in Diamond Open Access publishing and seeks to increase their uptake, harmonisation, improvement, establishment and recognition."

"CRAFT-OA's 23 consortium partners from 17 European countries are all engaged in institutional publishing and its infrastructures and committed to sustaining and developing capacities in the field. Many CRAFT-OA partners are leading organisations at national and European levels in terms of open publishing and represent internationally visible centres of expertise in Open Science and FAIR implementation with strong connections to EOSC."

Challenge Domains / Threads Of Activity

- 1) Technical state of the art of journal platforms and technical processes / Provide technical improvements for journal platforms and journal software
- 2) Communities' capacity to foster technical/organisational maturity and maintain it over time / Build communities of practice to foster overall infrastructure improvement
- 3) Visibility, Discoverability, and Recognition (VDR) for Diamond OA IPSP and their content / Increase visibility, discoverability and recognition for Diamond OA publishing
- 4) Uptake into EOSC and other large-scale data aggregation / Integrate Diamond OA publishing with EOSC and other large-scale data aggregators.

Related Projects and Papers

- **DIAMAS** focuses on the “non-technological” aspects of institutional publishing in general. It seeks to set standards of open access publishing and get a clearer understanding of institutional publishing service providers (IPSP).
- **PALOMERA** seeks to understand why so few Open Access funder policies include books, and to provide actionable recommendations to change this
- **HIRMEOS** focused on the monograph as a significant mode of scholarly communication in the Humanities and Social Sciences and tackled the main obstacles of the full integration of important platforms supporting open access monographs and their contents.
- **OAPEN** was a 30-month target project to develop and implement an Open Access (OA) publication model for peer reviewed academic books in the Humanities and Social Sciences (HSS).

- *The OA Diamond Journals Study. Part 1: Findings.* DOI: 10.5281/zenodo.4558704
- *The OA Diamond Journals Study. Part 2: Recommendations.* DOI: 10.5281/zenodo.4562790
- *Action Plan for Diamond Open Access.* DOI: 10.5281/zenodo.6282402

DĚKUJI ZA POZORNOST!

Martina Dvořáková
dvorakova@press.muni.cz
<https://twitter.com/MartiDvorak>

